

HOMILIE MGR. JOHAN BONNY, BISSCHOP VAN ANTWERPEN HOOGFEEST VAN KERSTMIS

**Onze-Lieve-Vrouwekathedraal Antwerpen
25 december 2012, Middernachtmis**

Jes. 9, 1-3,5-6

Tit. 2, 11-14

Lc. 2, 1-14

Broeders en Zusters,

Ik mag u vannacht met vreugde en met overtuiging een zalig kerstfeest wensen. In deze heilige nacht vieren we de geboorte van onze geliefde Heer en Heiland: Jezus Christus. In Bethlehem is Gods Woord mens geworden. God blijft niet uit de verte op ons neerzien. Hij steekt niet enkel een helpende hand naar ons uit. Hij spreekt niet langer door profeten of gezanten. Met de geboorte van Jezus zet Hij een beslissende stap verder. Hij komt onder ons wonen. Hij wordt onze broer. Een broer die alles met ons zal delen, zowel het meest dankbare als het meest pijnlijke wat onder mensen mogelijk is. Voor gelovigen is kerstnacht meer dan een stille nacht; het is ook en vooral een heilige nacht. We vieren het heiligste wat kan geschieden: dat God en mens elkaar vinden in de geboorte van een kind.

De tijden zijn veranderd. Er was een tijd dat kwaliteitskranten met Kerstmis op zoek gingen naar een christelijk denker om voor hun lezers, gelovigen zowel als ongelovigen, iets te schrijven over het diepere geheim van Kerstmis. Vandaag doet een krant daarvoor een beroep op een emeritus hoogleraar die vroeger al publiek besloten heeft dat God voor hem -en dus ook voor ons- niet bestaat. Hij ziet het als zijn opdracht om het kerstverhaal uit de evangeliën tot mythen te herleiden en geen spaander heel te laten van de historiciteit of van het waarheidsgehalte van het kerstgebeuren. Voor brave mensen heeft de geleerde professor wel clementie. Zij mogen ermee doorgaan hun kerststalletje te zetten, als ze maar beseffen dat het verhaal van Gods menswording in Jezus Christus geen waarheidsgrond heeft. Ik voelde mij vanmorgen gegriefd zoiets te moeten lezen in een van onze kranten. Hoeveel respect spreekt hier nog uit voor gelovigen die vandaag bewust en terecht Kerstmis vieren, bij ons en wereldwijd?

Tegelijk zet het mij als bisschop misschien op het juiste been om deze homilie te houden. Vannacht gaat het niet zomaar om 'vrome riten en gebruiken die vreugde en saamenhorigheid moeten bevorderen', zoals de emeritus schrijft. Wat wij vannacht vieren gaat veel verder: het gaat wel degelijk over de waarheid van wat we vieren. Als ik niet zou

geloven dat Gods Woord echt mens is geworden in Jezus Christus, zou ik hier niet staan. Als ik niet zou geloven dat de geboorte van Jezus Christus echt plaats heeft gevonden, als een historisch feit, zou ik hier niet staan. Als ik niet zou geloven dat de kerkgemeenschap wereldwijd, en al meer dan twintig eeuwen, een geloof belijdt dat waarheid uitspreekt, zou ik hier niet staan. Straks, wanneer we het Credo zingen, zullen we knielen of buigen bij de woorden “Hij heeft het vlees aangenomen door de heilige Geest uit de maagd Maria en is mens geworden”. Waarom knielen of buigen we dan? Omdat we onze eerbied willen uitdrukken voor de waarheid van wat we samen belijden.

Goede vrienden, kerstnacht is geen nacht om te overtuigen of om te discussiëren. Het is een nacht om blij te zijn. Gewoon blij. Blij omdat God ons in Jezus zo nabij gekomen is. Blij omdat wij de Vader mogen kennen, zoals Jezus Hem heeft laten zien. Blij omdat zijn levensverhaal en ons levensverhaal met elkaar verbonden zijn. Blij omdat wij als gelovigen rond dat geheim mogen samen zijn. En waar blijheid heerst, ontstaat ruimte voor fantasie. De engelen, de herders, de schapen, zelfs de os en de ezel: ze mogen vannacht allen hun plaats innemen. Liever wat meer fantasie in deze wereld, dan knorrig cynisme.

Ik hoop dat u thuis wat mooie kerstmuziek hebt liggen. Een CD met kerstliederen zoals in deze Nachtmis. Of klassieke kerstmuziek zoals de ‘Messiah’ van Georg Friedrich Händel en het ‘Weihnachtsoratorium’ van Johann Sebastian Bach. Zouden Händel en Bach deze muzikale meesterwerken enkel gecomponeerd hebben om een zinvolle boodschap uit te dragen of om een gevoel van samenhang onder de mensen te versterken? Neen. Wie hun levensverhaal leest, weet dat het hun om veel meer te doen was. Ze geloofden in de waarheid van wat ze bezongen, en leefden ervan. De vreugde om die waarheid deed de muziek in hen losbarsten als water uit de rots. Met Händel en met Bach, met onze schat aan kerstliederen mogen wij vannacht in dezelfde vreugde gaan staan. Alleen vreugde kan verbittering genezen en nieuw leven brengen.

“Venite adoremus”: komt, laten wij Hem aanbidden die voor ons is mens geworden, Jezus de Heer. Amen.

+ Johan Bonny
Bisschop van Antwerpen